

طلاق ثلاثه در عصبات!

دیواریه الملاع مدارس شاه (سما) سال ۱۴۰۰

Ketabton.com

۱۳۹۷

www.masjed.se

تابع ونگارش:
الحاج امین الدین «سعیدی - سعید افغانی»
مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان و
مسؤول مرکز فرهنگی دحقق لاره - جرمنی

بسم الله الرحمن الرحيم

طلاق ثلاثه در عصباتیت !

عالم شهیر افغانستان و منطقه دکتور محمد سعید «سعید افغانی» در رساله علمی خویش که تحت عنوان «**د قهر او غضب علاج**» است می نویسد: «حقیقت دادی چه غضب دیو ساعت لیونتوب دی.»

واقعاً هم غضب و قهر نوعی از دیوانگی و حالت غیر نورمال روانی است که باید تحت کنترول در آورده شود .

پروردگار با عظمت ما می فرماید: «**الكافرین الغيظ و العافين عن الناس والله يحب المحسنين**» (سوره آل عمران.134) (مومنان در هنگام عصباتیت خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم در می گذرند و الله (ج) نیکوکاران را دوست دارد.» «**كظم**» در لغت به معنی بستن سر مشکی است که از آب پر شده باشد و به کنایه در مورد کسانی به کار گرفته میشود که از روی قهر و غضب پر می شوند ولی از اعمال آن خودداری می کنند.

«**غيظ**» به معنی شدت غضب و حالت برافروختگی و هیجان فوق العاده روحی است، که بعد از مشاهده ناملایمات به انسان دست می دهد.

طوريکه ياد او ر شديم: حالت خشم و غضب از خطرناک ترین حالات در انسان است که اگر تحت کنترول نه ايد و به اصطلاح جلو آن گرفته نشود ، به يك نوع جنون و دیوانگی تبدیل شده، انسان کنترول اعصاب را از دست داده ، و در نهايیت بروز بسياری از جنایت ها و تصمیم های خطرناک از انسان صادر شده میتواند، که در طول عمر باید کفاره و توانان این جنون و دیوانگی خویش را باید پرداخت و در مواردی هم تصحیح ان ناممکن و يا بسیار مشکل است .

دکتر چارلز اسپیلبرگر، روانشناسی و متخصص معروف جهان که مطالعه عصباتی را به صورت تخصصی انجام می دهد. طی تحقیق مینویسد :

عصباتیت يك حالت احساسی است که شدت آن از ناراحتی جزیی تا خشم بسیار شدید و جنون متغیر است. مثل سایر احساسات، با تغییرات روانی و بیولوژیکی همراه است. وقتی عصباتی می شوید، ضربان قلب و فشارخون و به همین ترتیب هورمون های انرژی، آدرنالین و نورآدرنالین، بالا می رود.

وطوريکه ياد او ر شديم ، علماء بدین عقیده اند که : عصباتیت می تواند سبب بروز بسیاری از اختلالات فکری و جسمی کوتاه مدت و طویل المدت کشته و سبب اضرار و مشکلات خارجی و داخلی در بدن شود .

تصمیم و عمل درین حالات بصورت حتمی ، موجب پشیمانی های شده که در مواردی چنانچه گفته آمدیم تصحیح و رفع آن یا ناممکن و یا هم بس مشکل، دشوار و پیچیده نیز میباشد و است .

معنای لغوی عصبانی:

عصبانی منصوب به عصب، با زیادت الف و نون برای تأکید مانند روحانی، جسمانی، نورانی و ... آمده است.

در اصطلاح طبی نتیجه عصبانیت به شخص عصبی اطلاق میشود: شخصیکه روح ناراحت است. شخصیکه تعادل قوای ارادی و تسلط خود را بر اثر ناراحتی از دست داده است.

درواقع عصبانیت حالتی است که انسان از کنترول خارج شده و رفتار و حرکات خود را کنترول کرده نمی تواند.

اصطلاح طبی اش که شخص عصبی :

آنکه روها ناراحت است. کسی که تعادل قوای ارادی و تسلط خود را بر اثر ناراحتی از دست داده است. درواقع عصبانیت حالتی است که انسان قادر به کنترل رفتار و حرکات خود نیست و تنفس یک حالت شرطی بسیار بد ایست که به ذهن انسان عصبی خطور می کند... تعاریف دیگری هم از عصبانیت وجود دارد که از جمله: عصبانیت حالت فوق نارضایتی را گویند. وقتی از پدیده ای یا چیزی خوش ما نمی آید عصبانی می شویم و بدین وسیله ناخشنودی خود را ابراز می کنیم و عملی را انجام دهیم که آن عمل می تواند مثبت یا منفی باشد

طلاق ثلاثة در وقت عصبنا:

شیخ عبدالعزیز ابن باز یکی از مفتیان مشهور کشور عربستان (متولد نوامبر ۱۹۱۰ م. وفات ماه می ۱۹۹۹ م.) در مورد عصبانیت مینویسد:

عصبانیت سه حالت دارد:

اول:

هرگاه عصبانیت خیلی زیاد شود بطوریکه شعور شخص را از بین ببرد، و همانند مجنون شود، در اینصورت نزد تمام اهل علم، طلاق رخ نداده است زیرا او بمقابلة مجنونی شده و عقلش زوال یافته است.

از ابوهریره روایت است که پیامبر صلی الله عليه وسلم گفت: «**كل طلاق جائز، إلا طلاق المغلوب على عقله**» (هر نوع طلاقی جائز و روا است مگر طلاق کسیکه عقل خود را از دست داده و دیوانه شده است) (بروایت ترمذی و بخاری بصورت موقوف این عباس (رض) گفته است: اگر دزدان وکسی را مجبور به طلاق کنند، این طلاق هم معنی نیست.- مترجم).

دوم :

اگر عصبانیت شدید باشد ولی آنچه را که می گوید می فهمد و درک می کند، ولی در طول مشاجره اش توانایی تسلط بر نفس خود را نداشت و در عین مشاجره اش باعث شدت عصبانیتش گردد، در اینصورت بین علماء اختلاف است که آیا طلاق رخ داده است یا خیر! ولی قول ارجح آنست که طلاق رخ نداده زیرا پیامبر صلی الله عليه وسلم می فرماید: «**لا طلاق ولا عتاق في إغلاق**» (رواه ابن ماجه (2046) وصححه الألبانی فی

الإِرْوَاء (2047). يعني: (در حال اغلاق طلاق و آزاد کردن معتبر نیست) و علماء کلمهء اغلاق را به خشم و به اکراه و به جنون و دیوانگی تفسیر و معنی کرده اند.

سوم :

عصبانیت خفیف، که معمولاً هنگام کدورت ایجاد می شود و یا اگر امری ناخوشایند را از زن می بیند واقع می شود ولی با اینحال عصبانیت وی شدید نشده بگونه ایکه باعث منع تعقل وی شود و یا بر احوال خود کنترل نداشته باشد بلکه یک عصبانیت عادی و معمولی است، در اینصورت نزد تمام اهل علم طلاق رخ داده است.

و این رای صواب در طلاق غضبان (در حالت خشم و غضب) و با ایت تفصیل است همانطور که ابن تیمیه و ابن قیم بر آن رای هستند. والله أعلم ، وصلی الله وسلام علی نبینا محمد. (فتاوی الطلاق للشيخ ابن باز ص 15-27).

نقشه قابل توجه اینست که : چون عصبانیت به ما دست داد، مطابق دستور و هدایت رسول الله صلی الله علیه وسلم آن را باید معالجه کنیم .

شخصی به نزد پیامبر صلی الله علیه وسلم آمد و گفت: مرا نصیحت کن، پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «**لا تَغَضَّبْ**» خشمگین مشو. آن مرد چند مرتبه تقاضایش را تکرار کرد، پیامبر صلی الله علیه وسلم همچنان می فرمود: «خشمگین مشو». (بخاری 6116). بنابراین شخصی که عصبانی می شود باید خونسردی خویش را حفظ کرده و از شرّ شیطان به الله پناه ببرد .

خواننده محترم !

طلاق ثلاثة عبارت از طلاق است که هر سه طلاق در یک دفعه و با یک لفظ اجرا گردد فقه‌ها گفته اند سه طلاق به یک لفظ حکم سه طلاق را دارد. اما بعضی از فقه‌آبدین نظر مخالفت نموده می‌گویند که سه طلاق به یک لفظ حکم یک طلاق را دارد.

دین مقدس اسلام پیروان خویش را از دادن سه طلاق (**طلاق ثلاثة**) در یک بار و یا با یک لفظ منع نموده و آنرا به خلاف دستور و شرع الهی و منحرف شدن از صراط المستقیم اسلام دانسته است. در حدیث صحیح آمده است: به پیامبر صلی الله علیه وسلم ، خبر دادند که شخصی زنش را یک دفعه سه طلاق داده است .

پیامبر اسلام با عصبانیت بلند شد و فرمود : «**أَلِعبُ بِكِتَابِ اللَّهِ وَأَنَا بَيْنَ أَظْهَرِكَمْ** ؟ حتى قام رجل فقال يا رسول الله ألا أقتله» (آیا در حالی که من تاهنوز در بین شما هستم کتاب خدا به بازیچه گرفته می شود ؟ ! حتی یک نفر بلند شد و گفت ای رسول خدا اورا بکشم) (روای حدیث شریف نسائی).

برای فرونشاندن اتش قهر، و غضب راه ها و امکانات متعددی وجود دارد، که به کار بستن آن ، میتوان بر قهر و خشم خود غالب شد و آنرا در کنترول خویش در اوریم ، و ضرر های ناشی از آن را تقلیل و یا هم به صفر تقرب داد.

-در هیچ حالت عفو و بخشش را نباید فراموش کرد. در فهم عفه و گذشت باید همیشه در نظر داشته باشیم که خداوند متعال قادر تام بر انتقام و مجازات انسان را دارد، ولی می بخشد و در می گزرد. خداوند عفو میکند و قادر است .

-در هنگام قهر و غصب با گفتن این جمله زیبا که می فرماید : «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم» به پروردگار با عظمت پناه ببرید .

-وضوئ گرفتن و یا هم غسل با آب سرد را نباید فراموش کرد .

- عوامل وزمینه های که موجب تزید قهر و خشم گردیده است کوشش به عمل آید تا این عوامل برداشته شود از جمله : گرسنگی، تشنگی، خستگی، بی خوابی، هکذا کوشش بعمل آید که در حالت فیزیکی خویش تغییری را ایجاد نماید بطور مثال اگر ایستاده هستید بنشیند و اگر نشسته هستید بایستد، و یا هم بشکل از اشکال خود را مصروف کاری دیگر کنید . زیرا علماء بدین باور اند که قهر و غصب کم کم به سراغ انسان می آید . و میگویند که اتش قهر و غصب در بدو بسیار خفیف میباشد و بعد نسبت عدم تغیر موقعیت فیزیکی این اتش آهسته آهسته شعله ور شده ، انسان را به حدی رسانید میتواند که شعله های اش به شراره بزرگی از آتش مبدل میگردد، و در نهایت امر شدت و قوت این شراره میتواند به حدی برسد که بر قوه عاقله انسان چیره شود و اراده از اختیار انسان خارج گردد.

-روانشناسان پیشنهاد میدارند که حتی المقدور کوشش بعمل آید تا از اشخاص بد خلق و عصبانی مزاج دوری بعمل آید .

-روحیه اعتقاد به قضا و قدر الهی در خود تقویه نماید و خود را ساخت و از اعمال خویش جوابگوه بود .

به هر صورت بر مسلمان قوی است که این امر را بطور جدی را مراعات نموده و از حالت اختلافات فقهی در امر طلاق ثلثه در وقت خشم و غصب خود داردی نموده ، و اوصاف شرعی را در بابت نظر بکیرد. و من الله التوفيق

طلاق ثلثه در عصبانیت !
تبغ و نگارش :

امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان و
مسئل مرکز فرهنگی حق لاره - جرمنی
ادرس ارتباطی : بربیننا لیک : saidafghani@hotmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library